

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/23/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822010013
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3822010013.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Milana Straku v trestnom konaní o návrhu prokurátora Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom na uloženie ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou Z. V., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom M., R. XXX/X, t. č. Psychiatrická nemocnica profesora U., M., I. č. XXX/XXX, na neverejnom zasadnutí dňa 26. apríla 2022 prejednal sťažnosť Z. V. proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.02.2022, sp. zn. 1Nt/1/2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. z r u š u j e sa napadnuté uznesenie Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.02.2022, sp. zn. 1Nt/1/2022 v celom rozsahu a ukladá sa okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Prievidza zo dňa 23.02.2022, sp. zn. 1Nt/1/2022 bolo rozhodnuté tak, že podľa § 73 ods. 1 Tr. zák. súd ukladá Z. V. ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou.

Okresný súd v uvedenom uznesení konštatoval dôvodnosť podaného návrhu na uloženie ochranného liečenia psychiatrického ústavnou formou. Potrebu jeho uloženia odôvodnil s poukazom na závery znaleckého posudku a výpoveď súdneho znalca z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria, podľa ktorého je nevyhnutné uložiť Z. V., ktorý trpí duševnou chorobou a je pre svoju nepričetnosť pre spoločnosť nebezpečný, liečenie ústavnou formou.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu Z. V. (ďalej len sťažovateľ, ak nie je uvedené inak) prostredníctvom svojho obhajcu podal sťažnosť do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom v súvislosti s rozhodovaním o návrhu prokurátora na uloženie ochranného liečenia. Následne obhajca sťažnosť písomne odôvodnil. V odôvodnení sťažnosti uviedol nasledovné:

„1. Uznesením bolo obvinenému uložené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou, na základe znaleckého posudku U.. F. N. (ďalej ako „Znalec“), ktorý bol v danej veci vypočutý na verejnom zasadnutí dňa 23.02.2022.

2. Znalec vo svojom výsluchu inter alia uviedol, že pri obvinenom nie je postačujúce nariadiť ochranné liečenie ambulantnou formou, ktorú navrhovala obhajoba, a to najmä z dôvodu, že samotný obvinený si svoju duševnú chorobu v dostatočnej miere neuvedomuje a sám sa vyjadril, že nariadenú medikamentóznou liečbu nebude dodržiavať (Obvinený sa v minulosti vyjadril, že v domácom prostredí prestane brať lieky). Podľa záverov znalca by sa vyradenie medikamentóznej liečby obvineným negatívne odrazilo na zhoršovaní jeho duševnej choroby, pričom nemožno odhadnúť ani predpokladať následné správanie samotného obvineného. Konkrétne obvinený v minulosti uviedol, že necíti potrebu liečby z čoho dedukuje znalec nekritickosť obvineného ku svojej diagnóze.

3. Znalec však rovnako na verejnom zasadnutí vo svojej výpovedi uviedol, že je možné vidieť určité pokroky v správaní obvineného. Toto tvrdenie deklaruje aj skutočnosť, že obvinený súhlasil s prejednaním veci na verejnom zasadnutí bez jeho prítomnosti, čo je vzhľadom na jeho diagnózu viac ako prekvapivé a signalizuje to aj zmenu postoja obvineného. Rovnako poukazuje na skutočnosť, že počas pobytu v liečebnom zariadení obvinený nepodával sťažnosti, trestné oznámenia alebo iné obdobné podania, ktorých podávanie je v zmysle vyjadrení znalca prejavom jeho duševnej poruchy navonok. Z uvedeného je celkom zrejmé zmena postoja u obvineného k svojej diagnóze ako aj k spôsobu jej liečby.

4. Obhajoba má za to, že pri preskúmaní možnosti uloženia ochranného liečenia ambulantnou formou malo byť súdom vyžiadané vyjadrenie samotného obvineného k takejto forme liečby, a to aj keď súhlasil s verejným zasadnutím bez jeho prítomnosti. Dôvod uloženia ochranného liečenia ústavnou formou vychádza najmä a predovšetkým z premisy, že obvinený bude porušovať ambulantnú formu liečenia a nebude doma užívať predpísané lieky. Obvineného postoj k liečbe ako takej sa však v čase zmenil a je schopný a ochotný dodržiavať liečebný režim nastavený pri ambulantnej psychiatrickej liečbe. Závery znalca aj súdu vychádzajú z jediného vyjadrenia obvineného, ktorý povedal „že v domácom prostredí prestane brať lieky a potom uvidí, čo sa bude diať“, ktoré urobil v minulosti. Podľa názoru obhajoby nemôže byť toto vyjadrenie obvineného brané ako rozhodujúci argument pre uloženie ochranného liečenia ústavnou formou, keďže rozhodujúci je postoj v čase rozhodovania súdu. Postoj obvineného k psychiatrickej liečbe ambulantnou formou sa totiž mohol zmeniť v čase, čo už nebolo súdom dokazované ani žiadnym spôsobom zohľadnené. „Podmienka pre uloženie ústavného ochranného liečenia podľa § 73 ods. 1 TZ, že pobyt páchatel'a činu inak trestného na slobode je nebezpečný, musí byť splnená v dobe rozhodovania súdu o ochrannom liečení.“ (R 23/1979).

5. Obvinený má blízke osoby, ktoré sa vedú zaručiť za dodržiavanie jeho liečebnému režimu pri ambulantnej psychiatrickej liečbe. Uvedené manželka obvineného C. V. aj urobila a predložila súdu v konaní písomnosť „Čestné vyhlásenie“ zo dňa 21.02.2022, kde sa zaviazala, že bude dohliadať na dodržiavania liečebného režimu manžela a vyslovila presvedčenie, že by postačovala ambulantná forma liečby, a to aj z dôvodu, aby mohol byť obvinený so svojimi blízkymi počas liečby. „Tretia osoba môže byť dobrovoľne nápomocná tomu, u ktorého sa vykonáva liečenie ambulantne, pri dodržiavaní úkonov v rámci stanoveného liečebného režimu;“ (B 3/1972, rozh. č. 30 R 30/1972).

6. Vzhľadom na vyššie uvedené obhajoba navrhuje, aby Krajský súd v Trenčíne v zmysle ust. § 194 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie Okresného súdu Prievidza a uložil Okresnému súdu Prievidza, aby vo veci znovu konal a rozhodol.“

Prokurátor sa po vyhlásení napadnutého uznesenia vzdal práva podať proti nemu sťažnosť.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že podaná sťažnosť je dôvodná, aj keď z iných, ako v sťažnosti namietaných dôvodov.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, zistil v postupe okresného súdu podstatnú chybu procesného charakteru, ktorá sama o sebe opodstatňuje zrušenie napadnutého uznesenia. Krajský súd zistil, že okresný súd vydal napadnuté uznesenie po vykonaní dokazovania na verejnom zasadnutí, na ktorom ako jeden z dôkazov podstatných pre jeho vydanie, malo byť oboznámenie uznesenia o zastavení trestného stíhania sťažovateľa (pôvodne obvineného) z obsahu spisu. Po preverení obsahu spisového materiálu krajský súd zistil, že predmetné uznesenie o zastavení trestného stíhania s dokladmi, ktoré by potvrdzovali nadobudnutie jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, nie je súčasťou súdneho a ani vyšetrovacieho spisu, rovnako nie je ani žurnalizované v spisovom prehľade.

Podľa § 297 Tr. por. ak nejde o prípady konania o dohode o vine a treste alebo priznania spáchania skutku pri konaní o dohode o vine a treste, súd môže pri svojom rozhodovaní prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na verejnom zasadnutí, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na verejnom zasadnutí vykonané.

S poukazom na to, že podľa zápisnice o verejnom zasadnutí mal okresný súd oboznámiť zo spisu uznesenie o zastavení trestného stíhania, ktoré uznesenie malo byť zákonným podkladom pre rozhodnutie napadnutým uznesením a ktoré uznesenie o zastavení trestného stíhania spolu s dokladmi o jeho právoplatnosti a vykonateľnosti sa nenachádza v obsahu spisového materiálu, podľa právneho názoru krajského súdu napadnuté uznesenie v rozpore s ustanovením § 297 Tr. por. nemá podklad v tom, čo objektívne mohlo byť vykonané na verejnom zasadnutí.

Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že podaná sťažnosť je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

V novom konaní bude povinnosťou okresného súdu zabezpečiť si uznesenie o zastavení trestného stíhania voči sťažovateľovi spolu s dokladmi o jeho právoplatnosti a vykonateľnosti a po doplnení dokazovania na verejnom zasadnutí nanovo vo veci rozhodnúť.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasmi členov senátu v pomere 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.